У пошані до піонерів — дією до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го ТРАВНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 5, 1970 No. 79. VOL. LXXVII

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 4 травня 1970

В АМЕРИЦІ

ЧИ ЛЮДИНА ЗМОЖЕ ДОВШИЙ ЧАС ЖИТИ на землі — це залежатиме від науки. Так твердив голова Комісії Атомової Енерґії власник нагороди Нобеля д-р Гленн Т. Сіборґ, промовляючи на міжнародній Науковій Конференції в готелю Волдорф - Асторія в Ню Йорку. Він казав, що дехто гадає, що наука й технологія дали таку силу людині, що вона нею може знищити світ. Д-р Сіборґ не заперечує нього, але додає, що тільки наука й технологія зможуть врятувати людство, даючи йому чисте повітря, чисту воду, здорове довкілля та доволі природних ресурсів. Д-р Марґарет Мід домагалася зорганізувати окрему напівурядову агенцію з науковців, щоб розв'язати проблему життя людини на землі.

12 СЕНАТОРІВ, 9 ДЕМОКРАТІВ і 3 республіканці повідомили про свої пляни зредукувати оборонний бюджет, який на найближчий 1971-ий рік запропонований в сумі 73 мільйонів долярів. Цей плян сенаторів із обидвох партій пригадує минулорічну боротьбу, що велася в Сенаті довший час за зменшення оборонного бюджету. Сенатори цього року плянують зменшити число збройних сил ЗСА, а не тільки зменшити витрати на будову атомових далекосяжних ракет та на оборону проти далекосяжної атомової зброї. Плянують ці сенатори зменшити число американських військ в Кореї та в Европі.

В ТИМЧАСОВОМУ ЗВІТІ ПРО ПРИЧИНУ експльозії в збірнику ч. 2 з киснем на космічному кораблі „Аполло 13" говориться про те, що експльозія могла статися внаслідок короткого замкнення в електричному струмі. Заступник адміністратора Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джордж М. Ло заявив, що зміни в космічному кораблі можуть вимагати того, що треба буде відкласти на місяці найближчий лет „Аполло 14", який був запроєктований на 1-го жовтня. 200-300 фахівців стараються знайти дійсну причину катастрофи в „Аполло 13", щоб запевнити безпеку астронавтам „Аполло 14".

СЕНАТСЬКА ФІНАНСОВА КОМІСІЯ заблькувала урядовий проєкт про соціяльну опіку і відослала його до Уряду для зроблення важливих змін. Здавалося, що ця Комісія схвалить урядовий проєкт, згідно з яким родина з чотирьох осіб мала б мати запевнений прибуток 1.600 долярів річно навіть тоді, коли ніхто з цієї родини ни працює. Представники обидвох партій домагаються змін в урядовому пляні, щоб в ньому були узгляднені й інші федеральні допомоги вбогим, які вже давніше схвалені (допомога харчовими марками, т. зв. „медікер" (лікарська допомога) і допомога на заплачення комірного. Уряд старається, щоб цей проєкт схвалено ще на цій сесії.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ГОСТРО КРИТИКУЄ тих студентів, які в університетах і коледжах демонструють проти урядової політики у В'єтнамі. Президент назвав тих протестантів „бомами" (ледарями) і протиставив їм тих американських юнаків, які воюють у В'єтнамі, назвавши їх „славними вояками". Президент казав, що студенти — це „найщасливіші люди в світі, можуть навчатися у славних університетах", і замість цього вони палять книжки і нищать будинки. „А ті у В'єтнамі виконують свій обов'язок і горді з цього". Оце вперше Президент публічно назвав лівих студентів - демонстрантів „бомами", бо приватно він їх критикував вже давніше.

У СВІТІ

СПРАВА ІНТЕРВЕНЦІЇ ЗСА В КАМБОДЖІ БУДЕ предметом важливої конференції, яка — з ініціятиви сенатської Комісії для закордонних зв'язків — відбудеться у найближчий вівторок 5 травня ц. р. През. Ніксон погодився на таку конференцію і запросив туди також членів закордонної Комісії Палати репрезентантів. На той сам день пізніше запросив на нараду членів Комісій військових справ обох Палат Конґресу.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НАССЕР ЗАГРОЗИВ „небезпечними консеквенціями" Америці, якщо вона вислала б до Ізраїлю додаткові джети. Він мав на увазі нафтові концесії ЗСА в арабських країнах. Нассер назвав „великою комедією" ізраїльські закиди, що совєтські пільоти переводять військові місії на єгипетських літаках, але не заперечив цьому виразно, а заявив тільки, що „СССР помагає Єгиптові визволити окуповані Ізраїлем землі". Зате совєтський амбасадор в ОН Яков Малік формально заперечив той ізраїльський закид.

1-ТРАВНЕВА ПАРАДА У МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ в цьому році дуже скромно. Вона тривала три години й не мала військового характеру, як попередніми роками. Головну промову виголосив перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв, який стояв на трибуні разом з 10-ма іншими членами Політбюра. Він обіцяв у своїй промові дальшу підтримку арабам проти ізраїльської агресії й обіцяв підтримку в'єтнамським комуністам в їх боротьбі проти „імперіялістичної агресії", але не згадав американської акції в Камбоджі.

НА 1-ТРАВНЕВІЙ ПАРАДІ У ПЕЙПІНҐУ СТОЯВ поруч Мао Тсе-тунґа князь Нородом Сіганук, що його земляки в Камбоджі скинули з влади 18 березня ц. р. До Пейпінґу виїхав теж син Сіганука князь Нородом Ювеніт з дружиною і 4-річним синком: вони прибули були до Гонг Конґу за два дні перед державним переворотом в Камбоджі, що позбавив Сіганука влади.

У ВАРШАВІ ВІДБУДЕТЬСЯ 20-го цього місяця чергова зустріч американського й комунокитайського амбасадорів. Всі такі зустрічі — гостро засекречені. Згода китайських комуністів на цю нараду тому цікава, бо Комуністичний Китай заявився за привернення до влади в Камбоджі прокомуністичного князя Нородома Сіганука, а ЗСА збройно підтримують режим в Камбоджі.

НАД КАМБОДЖЕЮ ЗУДАРИЛИСЬ південно - в'єтнамський і американський гелікоптери у глибині 10 миль території Камбоджі: у південно - в'єтнамському гелікоптері згинули командуючий генерал Нгуєн В'єт Тань саме тоді, коли придивлявся з гелікоптера через далековид маршові південно - в'єтнамського війська. Згинули з ним також 6 інших в'єтнамців, а в американському гелікоптері згинули обидва американські летуни.

30 КВІТНЯ 1945 Р. ЗГИНУВ самогубною смертю Адольф Гітлер в підземному бункрі німецького парляменту в Берліні. 2-го травня 1945 совєтський вояк вивісив на руїнах парляменту совєтський прапор. Західньо - німецька преса присвятила цим роковинам дуже мало місця.

Студентські заворушення й протести проти поширення війни на Камбоджу

Ню Йорк. — В численних коледжах і університетах плянується загальний страйк по цілій країні як протест проти того, що, згідно з зарядженням президента Ніксона війна з В'єтнаму поширилася на сусідню Камбоджу, де американські збройні сили беруть активну участь в поборюванні комуністичних військ, які загражували б безпеці американських вояків, що перебувають у В'єтнамі. Видавці студентських часописів в 11-ох більших коледжах на сході ЗСА надрукували ту саму передовицю, в якій закликають до загального страйку тому, що президент Ніксон, незаконно вирішив вислати американські збройні сили до Камбоджі і відновив бомбардування Північного В'єтнаму. Деякі академічні школи вже оголосили страйк, як Принстонський і Пенсилвенійський університети. Інші плянують страйкувати. В Ню Гейвені закінчилися масові демонстрації студентів в обороні членів лівої скрайньої муринської організації „Чорна Пантера", членів якої суддять в тому місті за незаконні виступи. І ці студенти протестували проти війни в Камбоджі.

Джансон виявляє, як неприхильно ставилися до нього співробітники Кеннеді

Вашинґтон. — Колишній президент Линдон Б. Джансон в телевізійному інтерв'ю виявив, які труднощі він мав після смерти президента Дж. Кеннеді, бо деякі найближчі співробітники вбитого Президента підкопували авторитет нового Президента, даючи зрозуміти, що Кеннеді був би „це краще зробив". Джансон сказав в телевізії, що деякі люди, яких він дістав у спадку від свого попередника, не поділяли ні плянів ні надій, які я мав у відношенні до цілої країни і Уряду". Джансон твердив, що ці Кеннедові люди, яких він залишив на попередніх становищах, підривали авторитет його влади, створюючи для Уряду непотрібні проблеми, бо випускали в світ невірні, для Уряду некорисні інформації. Поважне число цих урядовців зрезиґнувано по якомусь часі, подаючи як причину цього те, що Уряд Джансона діє так, що вони з ним не можуть співпрацювати. Джансон виявив, що деякі високі урядовці показували свою нехіть до нього вже під час лету з Далласу до Вашинґтону після вбивства 22 листопада 1963 р. Л. Б. Джансон не хотів відповісти на запит телевізійного представника, чи ця нехіть урядовців була керована Робертом Кеннеді, головним прокуратором. Перший рік в Білому Домі Джансон працював „в тіні Кеннеді", яка зникла аж в 1964 році, коли він був вибраний на президента ЗСА. Джансон твердив, що люди Кеннеді вважали вбитого Президента за „героя", і уважали за зле все, що зробив новий Президент. Поклонники Кеннеді не звертали уваги на це, що покійний Президент зробив помилку в справі Свинячої затоки на Кубі, і в справі совєтських ракет на тому острові, що коштувало більйони долярів.

В Ню Йорку відбувся науковий з'їзд з участю українців

Ню Йорк. — В днях 1-2 травня ц. р. відбувся тут у приміщенні Нюйоркського Культурного Центру (Колюмбус сіркел) дев'ятий науковий з'їзд американських і канадійських назвознавців, влаштований Американським Ономастичним Інститутом під кермою проф. Валласа Мекмуллена з Мадісон, Н. Дж. В програмі з'їзду були доповіді і дискусія — панель про місцеві назви на американському континенті. З українців взяли участь у з'їзді С. Погорілий з Нюйоркського університету і проф. Яр Рудницький із Вінніпеґу, що заступав офіційно Канадійський Інститут Назвознавства. Він же виголосив доповідь про українські й інші географічні назви в Манітобі з нагоди сторіччя цієї провінції 1870-1970.

Д-р Євген Котик очолив Координаційну Раду Відділів УККА стейту Ню Джерзі

Джерзі Сиrі, Н.Дж. — Дня 2-го травня тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулася ввечорі нарада і Загальні Збори Координаційної Ради Відділів УККА стейту Ню Джерзі, у вислідї яких обрано нову управу, що її очолив голова Відділу УККА в Джерзі Сиrі д-р Євген Котик. Зборами проводила президія в складі: д-р Євген Котик — предсідник, Нестор Басняк — секретар і мгр. Іван Базарко, представник Централі УККА, як почесний член. Про працю уступаючої управи звітували: інж. Дмитро Демедюк — голова, інж. Михайло Чайківський — секретар й інж. Мирон Пінковський — скарбник. Завданням Ради є координувати працю Відділів на терені стейту, заплановувати і узгіднювати спільні акції більшого засягу й поширювати зв'язки з американськими політичними й урядовими колами. Досягненням Ради слід вважати її ініціятиву і вплив на рішення X-го Конґресу УККА включити до Ради Директорів представників Відділів УККА. У жвавій дискусії брали участь: мгр. Я. Рак, інж. М. Пінковський, інж. Л. Харченко, д-р Є. Котик, Т. Бутей, інж. Д. Марчишин, інж. Д. Демедюк, інж. В. Кух, М. Хитра, Л. Шевелей. Найбільше уваги присвячено в дискусії справам українського шкільництва, потребі зревідувати застарілі шкільні підручники, справі зарахуванню кредитів за українську мову в американській гайскулах, нарівні з мовами еспанською, французькою та ін.; пожвавленню зацікавлення серед молоді українськм мистецтвом та рідною культурою. Учасники ухвалили відповідну резолюцію. Збори привітав директор Канцелярії УККА мгр. Іван Базарко, дякуючи Відділам УККА за їхню жертвенну працю. Підкреслив, що праця УККА має жвавий відгук в Україні, де стає відомо про українські протестаційні виступи проти переслідування режимом діячів культури, про допомогу вільних українців братам у Юґославії, потерпілим від землетрусу, — така акція піднесла престиж українців у світі, серед своїх і чужих.

Після дискусії обрано нову Управу Координаційної Ради, до складу якої увійшли: д-р Євген Котик — голова, секретар інж. Володимир Кух, скарбник інж. Мирон Пінковський, члени Управи — інж. Дмитро Демедюк, Дмитро Вох і Лука Шевелей. До Контрольної Комісії обрано: сотн. Олексу Демченка, інж. Леоніда Харченка та інж. Михайла Чайківського, а до Статутової Комісії — мгра. Ярослава Рака, інж. Дмитра Демедюка і Володимира Мартинця.

У Камбоджі знайдено в підземельних складах комуністів зброю, харчі і ліки

Сайгон. — Наступаючі американські й південно-в'єтнамські війська в Камбоджі не зустріли великого спротиву, бо комуністичні вояки, дізнавшись про концентрацію американського й південно-в'єтнамського експедиційного корпусу біля кордону Камбоджі, поспішно втекли пішки або вантажними автами. Американських і південно-в'єтнамських вояків у цій акції в Камбоджі є разом коло 10,000. Їхні втрати в людях мінімальні, — комуністи втратили коло 520 вбитими, здебільша внаслідку бомбардування летунством. Ціллю тієї збройної інтервенції є знищити комуністичні укріплення та підземні склади зброї, ліків і харчів. Знайдено багато таких складів, але ще не виявлено того військового центру комуністів, який був головною кватирою для комуністичних операцій в сумежній частині Південного В'єтнаму. Зате комуністи повели з свого боку наступ за переходи через ріку Меконґ. Американське й південно-в'єтнамське війська окружують ті залісненї частини Камбоджі, що відомі популярно як „Папужий Дзюб" і „Гачок на риби". Південні в'єтнамці зайняли село Прасавт, в якому камбоджські вояки вбили були 89 цивільних мешканців, в'єтнамців. Зайнято теж містечко Сваєрінґ, що його облягали були комуністи. До Камбоджі перекинено 2,000 добровільців з Камбоджі, які були вишколені й воювали проти комуністів у Південному В'єтнамі.

Керівні чинники Камбоджі твердять, що їх не попереджено про збройну інтервенцію американського й південно-в'єтнамського війська і що вони дізналися про це щойно після доконаного факту, коли амеркинський шарж д'аффер Рівс повідомив про це прем'єра, генерала Лона Ноля. Цей останній висловив вдоволення, що президент Ніксон заявив, що ЗСА не бажають собі території ані військових баз в Камбоджі і що ведуть інтервенцію задля збереження самостійности і невтральности Камбоджі. Водночас секретар оборони Мелвін Лерд загрозив у Вашинґтоні, що коли Північний В'єтнам поведе в реакції на кампанію в Камбоджі якусь велику воєнну кампанію, то Америка відновить бомбардування Північного В'єтнаму. Наприкінці минулого тижня американські літаки бомбардували великі склади зброї й амуніції зараз на північ від демаркаційної лінії між Південним і Північним В'єтнамом. Північн'о - в'єтнамський уряд твердить, що це зламання умови про безоглядне припинення бомбардування Північного В'єтнаму і що воно може перерішити долю Паризької конференції.

Нема шансів замирення на Близькому Сході й у Південній Азії

Москва. — Західні кореспонденти й обсерватори в Москві переконані, що тепер нема ніяких безпосередніх шансів на замирення чи-то в ізраїльсько-арабському чи в'єтнамському конфліктах. Вислання совєтських пільотів та протилетунських ракет з совєтською обслугою до Єгипту закордонні кола в Москві вияснюють, як острах кремлівських володарів, що внаслідку успіхів ізраїльських налетів проти Єгипту може впасти режим Нассера і на його місце прийдуть або арабські екстремісти, підтримувані Пейпінґом, або прозахідні кола. Але Совєти все ще публічно й одверто не признаються, що мають в Єгипті своїх військовиків і це вважається за знак, що вони не відступили від свого принципового становища: потреби політичної розв'язки конфлікту на базі звільнення Ізраїлем всіх арабських земель, зайнятих в першій половині червня 1967 року. Що стосується ситуації у Південній Азії, то совєтські керівні кола зберігають надалі непорушну поставу, підтримуючи комуністів з Північного В'єтнаму й В'єтконґу, щоб не наразитися на закид „зради" комуністичних інтересів збоку Пейпінґу. Совєтські чинники переконані — твердять західні дипломати у Москві — що президент Ніксон вирішив перевести інтервенцію в Камбоджі під натиском збоку генералів, які після скинення Нородома Сіганука з влади добачили „золоту нагоду" для ліквідації комуністичного „безпечного схоронища" в Камбоджі.

У видавництві „Смолоскип" опубліковано книжку Євгена Сверстюка „Собор у риштованні"

Париж. — Перша Українська Друкарня у Франції видала разом з Українським Видавництвом „Смолоскип" ім. В. Симоненка в серії публікованих цими видавництвами „Документів" збірку есеїв і статтей відомого в Україні літературного критика Євгена Сверстюка п. н. „Собор у риштованні". Перша частина книжки — це передрук поширюваного на Україні захалявного рукопису праці Є. Сверстюка „Собор у риштованні", написаної з приводу видання роману Олеся Гончара „Собор". Поділяється ця праця на вісім розділів: „Письменник", „Наші собори минулого", „Опори духу", „Коли починається історія", „Микола Баглай", „Лобода", „До ґенези браконьєрства", „Емблема страуса". Друга частина книги — це передруки, публікованих в шістдесятих роках, статтей Є. Сверстюка („Біля джерел духовного життя", „На полі чести", „Гострої розпуки гострий біль", „Шевченко крізь велику і маленьку призму", „Екскурси в біографію Кобзаря", „Біла поезія про крилатих людей") і цікавіші його думки про питання української літератури. Книга закінчується бібліографією (19 позицій) важливіших статтей і рецензій цього літературного критика і педагога.

Передмову до книги написав д-р Марко Антонович, а вибір з друкованої творчости в шістдесятих роках і бібліографію зладив О. Зінкевич. На базі Гончаревого „Собору" Є. Сверстюк обговорює важливі, наболілі питання сучасности, що фактично виходять далеко поза межі проблематики одної країни, — пишеться в передмові. — Есей Є. Сверстюка прочитають з найбільшим інтересом не лише читачі „самвидаву" в Україні, але й широкі верстви нашої громадськости у вільному світі, зокрема ті, що в гонитві за щоденним хлібом не згубили ще розуміння вищих духовних цінностей. — „Вдумливий читач зможе з твору Є. Сверстюка багато навчитися, адже ж автор, немов згадуваний ним Дон Кіхот, вийшов до нерівного бою з ницістю і підлістю обивателів і бездушних попутників... Є. Сверстюк не боїться заторкати найдразливіших проблем сучасної дійсности і доводить слушність положень, які видвигнув у „Соборі" О. Гончар... Цей твір є новим у совєтському світі й у тому його додаткове величезне значення".

„Собор у риштованні" має 173 сторінки і він появився в твердій обкладинці (ціна 4 дол.) і м'якій (ціна 3 дол.). Мистецько оформив книгу відомий український мистець з Парижа Темістокль Вірста і її прикрашує фотографія автора.

ЗУАДК ПЛЯНУЄ БУДОВУ ДВОХ ШКІЛ І ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ОСЕРЕДКУ У ТРЬОХ СЕЛАХ В ЮҐОСЛАВІЇ

Філядельфія. — Рішенням збудувати будинки для двох народних двоклясових шкіл у двох селах з більшістю українського населення в навіщеному минулорічним землетрусом обширі Юґославії, як теж перевірити різні подробиці, пов'язані з можливістю збудувати освітньо-культурний осередок у третьому селі, і постановою звернутися в цій справі до української громади в Америці, щоб вона своїми пожертвами вможлиила виконати ці проєкти — закінчилося надзвичайне засідання Ради Директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Філядельфії минулої суботи, 2-го травня ц. р.

Юґославська влада сприяє добродійній праці ЗУАДК-ту

Президент ЗУАДК-ту д-р В. Ґалан склав докладне звідомлення з своєї подорожі до Юґославії до навіщених землетрусом місцевостей, яка відбулася впродовж тижня, почавши від 19 квітня ц. р. Коли ЗУАДК не отримував відомостей з Юґославії про вислану туди допомогу пакунками й про причини, які опізнили відкриття бюра ЗУАДК в Бані Луці, д-р В. Ґалан і один із віце-президентів ЗУАДК-ту д-р А. Білик відвідали юґославську амбасаду у Вашинґтоні, де прийнято їх дуже ввічливо але поінформовано, що ті справи вирішуються тільки на місці в Юґославії. Це доказало необхідність поїхати туди. Д-р В. Ґалан дістав уже деякі відомості подорозі у Мюнхені, від европейського представника ЗУАДК п. М. Рудка. Американська амбасада в Беоґраді зголосила приїзд д-ра В. Ґалана в Юґославському Червоному Хресті, який, зрештою, мав уже інформацію про це з Вашинґтону Юґославський Червоний Хрест просив д-ра В. Ґалана прибути туди на нараду після його поїздки до Баня Луки й околиці. Д-р Ґалан поїхав туди автом, про яке подбав Арх. Гавриїл Букатко. 22 квітня очікувала на д-ра Ґалана ціла міська управа Баня Луки, яка, діставши відповідну вказівку від центральних властей, поставилась до харитативної місії д-ра В. Ґалана надзвичайно прихильно. У нараді взяли участь посадник міста, його заступник, міський лікар, голова Комітету допомоги пошкодованим від землетрусу проф. Пецух та інші. Стверджено, що всі пакунки, вислані від ЗУАДК, прийшли в найбільшому порядку, що вони звільнені від мита та порозділювані по парохіях. Прийшли теж отримані за посередництвом ЗУАДК від КАРЕ ліки. Всі ці речі йшли через Юґославський Червоний Хрест. Ліки передано шпиталеві в Баня Луці, де користають із них пошкодовані від землетрусу. Зате комітетові підкреслювали недоцільність висилання пакунків, грошей чи будь-якої іншої допомоги приватно, поза ЗУАДК-том: всі такі речі підлягають митним оплатам і, щоб їх оминути отримуючі їх в Юґославії люди мусять все одно передавати їх до Червоного Хреста, що сполучене з великими турботами, втратою часу і деякими коштами. Міська Управа й Червоний Хрест у Баня Луці обіцяли дати кімнату з телефоном на приміщення представника ЗУАДК, яким буде пані інж. Оксана Дучемінська. Стверджено, що нема вже дошкульної потреби допомоги окремим пошкодованим від землетрусу особам. Зате є потреба в побудові шкільних будинків у селах Дев'ятиня і Лішня та в побудові освітньо-культурного осередку в Поняворі. Села Девятича і Лішня потребували б дуже також шпиталика, який мав би власний амбулянс. Народні двоклясові школи потрібні в Девятині й Лішні тому, що тамошні діти мусять ходити пішки до віддаленої на кілька кілометрів школи. Збудування тамошніх шкіл було б гуманітарним ділом для дітей і тому однаково власті в Баня Луці, як теж у названих селах палко підтримували цей проєкт і обіцяли дати всю потрібну співпрацю при здійсненні їх ЗУАДК-ом. Д-р В. Ґалан, очевидно, об'їхав усі ті місцевості та дістав від їх мешканців авторитетні інформації. Тамошні селяни живуть дуже примітивно, хати покриті солом'яними стріхами, біля хат колодязі, сільська господарка ведеться кіньми і волами, але нема голоду і поволі зникають наверхні наслідки землетрусу, дармащо багато осіб живуть ще у присланих з Австрії вагонах чи „трейлерах".

Після повороту з Баня Луки, д-р Ґалан відвідав знову централю Юґославського Червоного Хреста, де прийняв його міністер здоров'я і суспільної опіки, д-р Георґієський як найвищий чинник, що опікується жертвами стихійних катастроф. Виявилося, що, м. ін., юґославський міністер знає особисто того президента організації КА-

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВПР. О. Я. КЕКІШ ВІДЗНАЧУЄ 60-ТИРІЧЧЯ СВОГО СВЯЩЕНСТВА

Ню Йорк. — Впр. о. Ярослав Кекіш, колишній парох у Дусанові пов. Перемишляни у Західній Україні, що його батько також був тамошнім парохом, відзначає 60-тиріччя свого священства. О. Ярослав Кекіш має тепер 86 років і є на емеритурі. Він живе постійно в Ню Йорку і впродовж двох років був також парохом „Союзівки". Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий надав йому титул „почесного радника". Впр. о. Ярослав Кекіш, надзвичайно привітної скромної вдачі, відомий з своїх товариських прикмет, усе своє життя цікавився головно хоровим мистецтвом. Він обмежує свій ювілей до співаної Служби Божої, яку він відправить в наступну неділю 10 травня ц. р. о 10 год. ранку в асисті духовенства в церкві св. Юра у Ню Йорку.

ДОПОВІДЬ РЕД. Я. КАЧМАРА ПРО ПАТРІЯРХАТ

Нюарк. — Редактор Василь Качмар виголосить доповідь п. н. „Чи буде Патріярхат?" на форумі Союзу Українок, 86 Відділ в Нюарку, Н. Дж. у вівторок 5 травня ц. р. Заля Чорноморської Січі, 600 Стенфорд Евеню. Спонзори запрошують на доповідь ширше Громадянство. Початок о год. 8 веч.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Українські протизаходи

Минуло 22-ге квітня, що його так посилено рекламувала Москва — 100-річчя з дня народження Леніна. В Совєтському Союзі по всіх містах відбулись урочисті засідання з довжелезними, присвяченими „Ілліческі" промовами, і на тому свято закінчилось. Держава - визискувачка не дозволила людям навіть перепочити день з нагоди такого „свята". Тисячам громадян на просторах від Єнісею й Волги до Дніпра й Дунаю довелося саме в той „святковий час" рятувати своє життя й убогий домашній скарб від велетенської весняної повені. Сама природа немов виступила проти вшанування організатора ЧК і творця нової Російської імперії.

Проти совєтських святкувань Леніна гостро виступив... комуністичний Китай, який недавно випустив у космос свого власного „спутніка". У пресі й радіо, зокрема російською мовою для СССР, Пейпінг називає ЦК КПСС клікою, зрадниками марксизму - ленінізму, поневолювачами підсовєтських не-російських народів тощо. ТАСС із 24 квітня вмістив повідомлення, що в Пейпінгу відбувається знову „антисовєтська гістерія" і що „під час прийняття в радянському посольстві в Пейпінгу перед брамою посольства пройшла група маоїстських молодчиків з портретами Мао Тсе-тунга, яка вигукувала антирадянські льозунги".

У час „ленінських святкувань" посилилися в Західній Німеччині голоси проти визнавання в будь-якій формі Східньої Німеччини за „державу", а в східньонімецькій та совєтській пресі знову загули паперові гармати, мовляв, у Західній Німеччині наростають фашизм і реваншизм.

У багатьох країнах вільного світу також відзначали сторіччя „великого гуманіста" Леніна. В Голляндії, писала „Радянська Україна" з 23 квітня, квітникар Леферб виплекав навіть „тюльпани імени Леніна, зареєстровані у „Всесвітньому реєстрі тюльпанів". В Італії, на острові Капрі, де пересиджував Ленін, чекаючи на революцію в Росії, відбулась „урочиста церемонія відкриття пам'ятника Ленінові", якого зліпив „скульптор, лавреат ленінської премії Манцу". 22 квітня ТАСС повідомив, що „засідання в ОН у Ню Йорку знову продемонстрували міцніючий міжнародний авторитет ленінських ідей, їх зростаюче значення у всьому світі". Вихваляли на тих засіданнях Леніна представники не лише СССР та сателітів, а й Малі, Індії. І навіть якийсь Ніколь Давідзон із такої держави, як Сієрра Леоне, схарактеризував Леніна, „як найвидатнішого політичного діяча світу". В ОН розповсюдили між делегатами виголошену в Москві промову Л. Брежнєва, в якій він обіцяв, на підставі ленінського вчення, знищити вільний світ . . .

Українські протизаходи московсько - большевицькій пропаганді та залякуванню народів вільного світу ще досить слабкі. Видано заяви СКВУ, УККА, КУК у справі народовбивця Леніна, відбулось кілька прилюдних демонстрацій, заплановано протиленінський симпозіюм АДУК у Ню Йорку. Однак, наші політичні письменники не спромоглись і досі випустити в світ фундаментальної праці, що розкрила б страшну суть ленінізму - комунізму, особливо ж перед американськими та іншомовними читачами.

Нехай наша молодь не знеохочується протестувати! Варто й далі писати до сенаторів і конґресменів короткі листи з проханням —— при кожній нагоді заперечувати Леніна, бо він вже 50 років тому заперечував Права Людини й народів на вільне життя, права науковців, права студентів, права всіх, хто не йшов на службу Москві. Варто розповідати американським, канадійським та іншим знайомим, що в СССР за офіційною постановою в день 22 квітня — так зв. день Леніна — всі трудящі мусіли працювати, але не дістали платні, бо ЦК КПСС проголосив його день як „суботник" і всі гроші передав „на фонд п'ятирічки" —— себто ограбував трудящих.

Цілий рік Москва трубітиме про Леніна й просуватиме його „ідеї", серед закордонної молоді. Не даремно саме цього року в ЗСА створено Комуністичну Спілку Молоді. Втрачаючи ґрунт під ногами в країнах так званого комунізму, імперська Москва шукатиме виходу з важкої економічної й ідеологічної криз — на Заході. Тому українці та представники інших етнічних спільнот у вільному світі мають особливо цього року багато нагод викривати збанкрутованих ленінських послідовників, як і самого Леніна.

НЕВИРАЗНА ПАРИЗЬКА ВЕСНА

Париж. — У Парижі, як і в Америці, немає весни в тому розумінні, в якому ми знаємо цю поетичну пору року з дому, з України. Немає тут зими, тож немає й запаху переходу, відчуття зміни. Тому не температура тут визначає розвивання дерев і появу квітів, а — календар. Протягом березня можуть бути приморозки, може перепадати сніг чи сніжна „крупа", але трава зеленіє, бруньки розпукуються, і з початком квітня дерева стоять у буйному цвіту.

Цього року і з кінцем квітня дерева ще не цвітуть. Природа не піддається рухові календаря. Так само не піддаються й інші проблеми.

І прем'єр, і міністер господарства, з цифрами в руках переконують, що монетарна криза минула, що ціни втримано на належному рівні, що торговельний балянс майже вирівняно посиленням експорту, і держава додержить своїх зобов'язань щодо підвищення платень. На це є багато доказів. Ось робітників, дотепер оплачуваних на години, ступнево переводять на місячну платню, хоч це збільшує видатки підприємств більше як на 10%. Платні державним урядовцям підвищують навіть на піввідсотка більше, як передбачалось за первісним пляном з минулого року. Модернізація економіки проходить задовільним темпом, про що свідчить ріст великих підприємств, ліквідація малих і менш життєздатних. Зокрема росте число „супермаркетів", і при тому безробіття зменшується.

Але, не зважаючи на цей „рух календаря", ось уже третій тиждень пошта працює з перебоями, на вулицях ростуть гори невивезеного сміття, діти часто мають вільні дні через страйки вчителів. І як не цвітуть дерева, хоч уже минула дата початку календарної весни, так біржа не реаґує позитивно на підрахунки міністрів. Виразних виявів кризи нема, але господарство не оздоровлене. Тут і там знесено обмеження кредитів, але вивіз девіз все ще заборонений. Безробіття нема, але дрібні страйки не припиняються. Ціни ніби не ростуть, але відчувається, що вони вириваються з-під контролі, і чути голоси про нову девальвацію.

Справа бо в тому, що Франція справді пішла на модернізацію промисловости й торгівлі, з якою вона відстала від часів війни внаслідок воєнних знищень, повоєнних колоніяльних воєн і своєї дрібноміщанської психології. А це означає, що за десять років ще на половину зменшиться населення села. За три роки буде зліквідована половина малих підприємств, що ставить перспективу перекваліфікації мільйонів людей, при чому для значної їх кількости це означатиме й зміну місця праці, а з тим і замешкання. В европейських умовинах це важке моральне потрясення, бо люди тут прив'язані до свого оточення, навіть до своїх кладовищ.

Та господарські проблеми не є найважливішими в житті країни. Зокрема, коли на тлі зовнішнього матеріялізму незвичайно зростає вага морального чинника, чинника політичного. Як двадцять років тому над світом висіла загроза атомової бомби, так сьогодні висить загроза невідомого. Хоч старшим це незрозуміло, молоді говорять про страх перед майбутнім...

Недавно переведене фаховим інститутом опитування для дослідження громадської думки виявило, що понад 30% французів бояться заворушень, викликуваних крайніми лівими колами молоді. Коли подивитися на заколоти по високих школах, на сцени варварства, то дійсно можна злякатися. Кожний такий заколот приносить на мільйони долярів матеріяльних втрат, не рахуючи втрати такого капіталу, як навчання, опізнення випуску необхідних кадрів. А це ж найбільший капітал кожної цивілізованої країни. Ніякими мільйонами не обрахувати моральних втрат, втрати відчуття збірної дисципліни, без якої не може жити ніяке суспільство.

Ніби заборонені, ніби розпорошені крайні ліві елементи наганяють страх навіть на компартію. Ось у доках Бретонії вже втретє саботують будову корабля для СССР. Важко сказати, чи йдеться про саботаж проти СССР, чи проти підприємців — приватників і держави. Але підпільна маоїстська газетка пише, що з капіталістом і капіталістичною державою можна боротися лише шляхом руйнування капіталізму...

З політичних причин найбільший крик проти такого роду саботажів зчиняють комуністи. Натиск кладуть вони не на шкоду, якої зазнає СССР, а на безвідповідальність, що загрожує втратою праці робітниками. Це надзвичайно незручна позиція для компартії, бож крайні закидають їй відхід від революційних цілей. Сам собою напрошується висновок, що уряд повинен би розіґрувати ці труднощі компартії. Але в обличчі безвідповідальности крайніх лівих — всяка гра на них виключена.

Проте, уряд не залишається бездіяльним. Зосередивши головну увагу на перебудові економічної структури країни, що забере ще добрих десять років, він намагається боротися з впливами компартії, одночасно борючись з крайніми лівими. Оскільки тут в першу чергу йдеться про молодь, уряд пробує атакувати її через батьків. Видано закон, за яким винних у спричиненні матеріяльної шкоди будуть карати, стягаючи з них відповідне відшкодування. Якщо студент не може заплатити за вибиті ним шиби чи здемольовану лябораторію, платитимуть батьки. У багатьох випадках, коли батьки не мають грошей, це справа безвиглядна. Але чимало маоїстів рекрутується з заможних родин. Головне ж, що можна буде карати організації.

Але не лише шляхом репресій думає уряд розв'язувати політичні проблеми. Він проголошує зговорення з опозицією, щоб убити двох зайців: послабити лівицю і запевнити успіх парляментарної більшости у майбутніх виборах: найперше в муніципальних, а далі й леґіслятивних. Уряд має тут труднощі збоку таки власних прихильників, які не бачать потреби йти на компроміси. Але має й несподівану підтримку від опозиційних правих кіл, які підтримують саму ідею зговорення з опозицією, виключаючи комуністів. Це творить приґожу атмосферу для широких маневрів, на які наставлений прем'єр, що — як і де Голль у свій час— „лівіший від загалу своїх прихильників.

Покищо, ґоллізм без де Ґолля тримається. Він не закостенів і не розпадається. Де Голль таки встиг закоренити свою систему, яка при всіх слабостях мала й має те, в чому лежить геній де Ґолля: відчуття доби й її вимог стрункости та ефективности, що має сьогодні не менше значення, як ідеологія і взагалі моральні моменти. Увесь секрет лежить у втримуванні рівноваги між цими основними елементами.

Т. Дж.

Володимир Дорошенко

„СІЧІ" І ЇХНЄ ЗНАЧЕННЯ

(1)

(З пропам'ятної книги „Січей" — „Гей, там на горі „Січ" іде")

Теперішнє українське покоління не здає собі справи з величезної ваги події — першої „Січі" в Завалю, пов. Снятин, що її заснував 5 травня 1900 р. д-р Кирило Трильовський. Була це великоважна подія не тільки в українському національно-культурному й політичному житті Західньої України, але мала вона всеукраїнське значення. Аджеж успіхи українського руху у вільній конституційній Австрії впливали на його розвиток і в російській займанщині! Здобутки західньоукраїнських братів підбадьорювали їхніх забручанських братів, не давали їм занепасти на дусі під обухом царської тиранії. Ті здобутки окрилювали їх надією на остаточну перемогу українського національного руху і на Україні за Збручем, не давали згаснути в їхніх душах іскрі національної свідомости і спонукували їх до жвавішої діяльности на користь рідного краю і народу.

А що вже й говорити про вагу січового руху для Західньої України, тобто Галичини і Буковини! Мали бо тут „Січі" величезний вплив на українську народну масу, вплив водночас національний, культурний і політичний.

Колишнього темного і затурканого селюха перетворювала „Січ" на людину, свідому своєї національної приналежности і своїх політичних прав, на справжнього громадянина - у к р аїнця, „гомо політикуса", а не безмовного об'єкта чужинної супремації. „Січовики" вже не були Іванами безрідними, що не знали самі, хто вони є... Ні, вони були свідомими патріотами у всеукраїнському значенні цього слова, стаючи з русинів українцями! Саме „Січам" треба завдячувати перетворення нашої західньоукраїнської маси у свідомих членів великої української нації.

Вже бо сама назва і форма січової організації сприяла цьому, бо Січ-Мати і Луг-Батько — символи української одности, волі і незалежности, за які боролися січові лицарі на широких просторах України, виводили тепер новітніх західньоукраїнських „січовиків" із тісних і вузьких меж їхнього закутка на широкий всеукраїнський овид.

„Січі" схопили кінець перерваної нитки української традиції. Прізвища патронів тої чи іншої „Січі" — Богдана Хмельницького, Петра Дорошенка, Івана Мазепи, Тараса Шевченка й інших пригадували її членам, товаришам - „січовикам", славні дії української історії і славних її діячів, сповнюючи їхні душі почуттям національної гордости, далекої від якого-будь шовінізму. „Січовики" вже з самої приналежности до товариства мусіли ставати всеукраїнцями, а водночас поборниками волі, національної й особистої, і переймалися почуттям власної гідности.

Про сполучення національного і в с е людського дбали їхні керманичі, що перейшли вишкіл у рядах Радикальної партії, яка будила народ зі сну і домагалася докорінної (радикальної) зміни існуючого ганебного ладу, що всім своїм тягарем спадав на працюючий люд.

Все це — назва товариства і його суспільно - політичний напрям — причинялися до того, що січова організація скоро випередила сокільську, яка взорувалася на чужих зразках, далеких від тієї національно - визвольної романтики, що нею була овіяна „Січ". А під романтикою — повторюю це з натиском — крилися і пробуджувані та керовані Радикальною партією боротьба за покращання долі робочого народу, його змагання до визволення з економічних і політичних кайдан.

Сполучення цих двох чинників — національного і суспільного — було великим, вагітним у своїх наслідках, ділом — покликання до життя Михайлом Драгомановим і його учнями, передусім Іваном Франком і Михайлом Павликом, пробоєвої партії молодих діячів. А серед цих останніх одним із визначніших був саме незабутній Кирило Трильовський, що його прізвище, як людини меткої і рухливої, раз-у-раз згадується в листуванні М. Павлика й І. Франка з М. Драгомановим. І справді, був д-р К. Трильовський уже замолоду людиною, повною енергії й ініціятиви, чому сприяла його експансивна, палка вдача. От завдяки цим своїм прикметам та впливові Драгоманова і потрапив він поєднати національне з уселюдським і в своїх пошукуваннях такої форми народної організації, яка лучила б обидва згадані чинники, впав на щасливу гадку засновувати „Січі", що в нашій історії були власне організаціями цього роду. Що Трильовський рахував і діяв розумно і передбачливо, свідчить ціла історія січового руху на Західній Україні, який із невеличкого гурту, що зав'язався в малому покутському селі, за короткий час виріс у велику і широкорозгалужену організацію, що охопила народні низи та захопила українську молодь.

Оцей свій розвиток завдячує січова організація саме невсипущій праці свого засновника, що не жалів для неї ні труду, ні часу, ні засобів, віддаючись їй до самозабуття. А що К. Трильовський був талановитим і метким громадсько - політичним діячем, визначався великими о р г а нізаційними здібностями та красномовністю, яка поривала маси, то й не диво, що „Січі" дуже швидко густою сіткою охопили район його діяльности, Покуття, а звідти поширилися по всій Галичині, а далі й на Буковині. Тут знайшли для себе сприятливіші політичні умовини, ніж у Галичині, якою правила польська шляхта, що вбачала в „Січах" лютого ворога свого панування та всіляко намагалася спиняти їх розвиток.

(Закінчення буде)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ЩЕ ПРО МАРІХУАНУ

Внаслідок широкого вживання маріхуани, що стало своєрідною пошестю, в роках 1960-1968 у ЗСА арештовано понад 167 тисяч осіб, з того числа понад 43 тисячі молодших за 18 і понад 6 тисяч молодших за 15 років. Такі числа подає конґресовий Комітет для поборювання злочинности. Вони говорять, що протягом того часу число арештувань за посідання або перепродаж наркотиків та інших ліків зросло на 322%, при чому особливу „заслугу" в цьому мала маріхуана.

Цей самий комітет подає, що під сучасну пору в Америці щороку продається маріхуани на яких 850 мільйонів долярів. І чи дивно, що з таким „бизнесом" доволі важко боротись?

Одним із факторів, що утруднює боротьбу з цією пошестю є, на думку законодавців, перестарілий закон, який занадто гостро карає за посідання та перепродаж маріхуани. З огляду на такий суворий закон дуже часто судді „не мають серця" карати довгими роками ув'язнення молоду людину, зокрема тоді, коли вона виказується здібностями і подає добрі надії. Адвокат завжди знайде для оборони свого клієнта похвальні свідоцтва зі школи, свідків про його добру поведінку, старанну працю в установі чи підприємстві. І судді або „жюрі" часто не почувають себе у праві відіслати таку людину — часто студента або школяра — на кілька років до в'язниці. Це в свою чергу приводить до того, що за такий самий проступок одні одержують високу кару, а інші йдуть на волю без покарання. Інакше кажучи, закон — у світлі його ширшого застосування серед некримінального елементу — втрачає своє значення. Це, на думку законодавців, вимагає змін.

Кабінет Ніксона, а також ряд законодавців пропонують улегшити кари за вживання і продаж маріхуани. Цим, очевидно, вони не думають сприяти розвиткові цього „бизнесу" або поблажливо ставитись до її споживачів, а мають на увазі зробити закон більше придатним. Кожна зв'язана з маріхуаною судова справа вимагає індивідуального підходу, і автори пропонованих законопроєктів думають розділити, наприклад, справу посідання кількох цигарок з маріхуаною від посідання кількох фунтів цього „добра", продаж кількох цигарок з маріхуаною від продажу її фунтами. В такий спосіб вони надіються, що ні одна людина, яка має щось спільне з маріхуаною, не мине належної кари, визначеної залежно від висоти поповненого злочину.

Пишемо про це, маючи на увазі поголоски, мовляв, Уряд хоче послабити чи й зовсім скасувати покарання за торгівлю і вживання маріхуани. Отже, йдеться про те, щоб старий закон, який передбачає однакову кару для всіх, хто торгує чи переховує маріхуану, змінити і достосувати до потреб. За дотеперішнім законом одного, що має гроші і адвокатів, не карається, а іншого, що завинив у такій самій мірі, карається довгими роками ув'язнення. Новий закон має бути більш ефективним.

ЩЕ ОДНА СОЦІЯЛЬНА ПРОБЛЕМА

Департамент Здоров'я ЗСА подає, що в шістдесятих роках одна третина дітей-первістків в Америці були незаконно народженими, себто народились від неодружених дівчат. Лише нашвидку проведені одруження в таких випадках давали можливість оформлювати новонароджену дитину, як дитину „нормального подружжя" з прізвищем батька. Все ж, незалежно від таких численних „поспішних" одружень, під сучасну пору одне із семи дітей, які народжуються в ЗСА — це діти неодружених матерів.

Ця сама статистика показує, що 37% неодружених матерів мали річний прибуток менший як 3 тисячі долярів, і лише 8% таких матерів було в родинах з річним прибутком в 10 і більше тисяч долярів. 42% неодружених матерів мали менше як 20 років.

Серед матерів, які дали на світ нащадка після максимум восьми місяців одруження, 21 % мали лише кілька років початкової освіти, 32% не закінчили середньої освіти, 21% закінчили середню, але не закінчили коледжу, і 7% закінчили коледжі чи університет. Неодружених дівчат білої раси в часі вагітности виходило заміж удвоє більше, як дівчат інших рас.

Це — медичні дані, але вони кидають світло і на соціяльну проблему. Економісти, біологи, законодавці, лікарі не без причини турбуються цим питанням, бо „коли так піде далі", то ще за одне покоління, коли в Америці передбачається біля 300 мільйонів населення, „одна сьома його частина — приблизно 40 мільйонів — будуть „безбатченками".

Ми свідомо стримуємося від коментування справи контролі народжень, оскільки ця справа має не лише медичний, а також етичний, релігійний, економічний, екологічний бік. Культура наших часів переживає під цим оглядом величезні потрясення, і немає сумніву, що ми прямуємо до далекойдучих змін. Питанням лишається тільки, чи на ці зміни матимуть вплив етичні, релігійні, екологічні і т. д. засади, які допомагають людству успішно розв'язати це питання, чи зміни прийдуть хаотично, внаслідок своєрідної „революції", яка нехтуватиме всякими засадами. Розгойданий до меж патології сучасний лібералізм, що йде під староримським гаслом „хліба і забав", не встані дати позитивної розв'язки. Але й консерватизм, покищо, не спромігся вирішити проблем модерного суспільства у згаданій ділянці. І думати про це доводиться.

Степан Максимюк

ГОЛКОЮ ПО ПЛАТІВКАХ ЗА 1969 РІК

(4)

Українська щоденна радіопрограма „Пісня України" в Торонті під проводом П. Наумчука випустила вкінці року довгограйну платівку-копію українських совєтських пісень під назвою „Квіти говорять". На особливу увагу заслуговує гарне оформлення її обкладинки та гарний добір пісень. Могутнє враження справляє „Кантата до 100-их роковин з дня народження Т. Шевченка". Між шістнадцятьма піснями на платівці знайдете ще такі: „Зачарована Десна", „Поплив вінок", „Елегія", „Соловій і троянда" та інші.

З нагоди концертового турне по Канаді минулої осени визначного українського совєтського соліста-баса Андрія Кікотя, вінніпеська фірма українських платівок „Кантон Рекордс" видала стереоплатівку з англійською назвою „Андрій Кікоть в турне по Канаді" під ч. УКС 436. На платівці знайдете переважно пісні з репертуару Паторжинського, учнем якого був А. Кікоть. Там є: Пісня Тараса з опери „Тарас Бульба" — М. Лисенка, „Ой, чого ти, дубе" — К. Стеценка, „Гуцулка Ксеня" — Р. Савицького, „Дивлюсь я на небо" — В. Заремби, „Од села до села" — Ю. Мейтуса, „Ой, поїхав за снопами" — В. Косенка, „Бандуристе, орле сизий" — на слова Т. Шевченка, народні „Ой під вишнею", „Любив мене мужичок", „Взяв би я бандуру", „Як засядем, браття" — в обробці Л. Ревуцького і „Удовицю я любив" — в обр. В. Косенка. Більшість цих пісень скопійовано із совєтських платівок Кукотя, випущених у роках 1965-66 під числами Д 00011687-8, Д 00011689-90 та стерео С 000-551-2 і С 000553-4.

Заплановані видання

За повідомленням „Свободи" з 15-го березня 1969 року хор „Боян" при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку мав наспівати 23-го березня того самого року платівку для фірми „Ар-Сі-Ей". Досі не довелося мені побачити тої платівки або прочитати оголошення в нашій пресі про її продаж. Якщо вона й вийшла, то вина самого хору, що не спромігся її відповідно розреклямувати.

„Свобода" з 29-го жовтня м. р. повідомила, що в Дітройті Капеля Бандуристок Осередку СУМА ім. гетьмана П. Орлика під керівництвом П. Потапенка закінчує наспівувати нову д о в г о г райну платівку під назвою „Лети, наша пісне". На новій платівці мають бути записані уривок літературно-музичного монтажу, присвячений 50-літтю Української Національної Революції, як також народні, повстанські й ліричні пісні.

Заповіджене ще минулого року видання альбому дум і пісень покійного бандуриста д-ра З. Штокалка натрапило на ряд непередбачених перешкод. Проте, остаточна його підготова добігає вже до кінця.

Кінчаючи цей огляд виданих у 1969-му році українських платівок, дозволю собі поставити під сумнів його вичерпність. В більшості випадків це вина самих виконавців або видавців платівок, які з різних причин не хочуть вдаватися до модерних способів реклями своїх продуктів або своїх досягнень.

Виконавці часто роблять помилку, не висилаючи, як це всюди водиться, певну кількість своїх платівок на адреси наших музикологів, які могли б дати в часописах або журналах свої рецензії про нові видання. Невже бояться вони критичного вуха наших музичних знавців, або невже всі наші платівки такого низького мистецького рівня? Деякі так, але більшість цього не мусить боятися, бо тільки фахово-критичні огляди можуть успішно спопуляризувати наші дискографічні досягнення в українському суспільстві і знайти таким чином відповідний ринок збуту, не згадуючи вже про загальне піднесення культурного рівня цього суспільства.

Музикологи також не інформують нас достатньо і об'єктивно про нові видання в цій масово поширеній і дедалі важливішій ділянці культурно - розвагового характеру. Здається, немає ні однієї української родини на американському континенті, яка не мала б грамофона і українських платівок. Чи не маємо ми всі право вимагати від наших музикознавців оцінки мистецької вартости нових платівок? На цьому ж бо виробляються естетичні смаки і душа всіх нас, головно молодого покоління.

Також закликаю наші звукозаписні фірми складати докладні каталоги виданих ними українських платівок і їх між нами масово поширювати. Проте, поки це станеться, виконавців прошу висилати мені докладні інформації про свої нововидані платівки, або по примірникові платівки для точного її закаталогування, яке я веду довший час.

Якщо дехто має доповнення або зауваження до цього перегляду, прошу відгукнутися або написати про це до наших газет.

Велику заслугу в складенні цього списка мають ті солісти і мистецькі колективи, які відгукнулися на мій минулорічний заклик, висилаючи мені докладні інформації або й прямо свої платівки. Моїм приятелям, які допомагали в збиранні газетних оголошень чи рецензій про нові видання в українській дискографії 1968-69 років, складаю щиру подяку.

Моя адреса:

Stefan Maksymjuk
8505 Glenville Rd.
Takoma Park, Md. 20012
U.S.A

(Кінець)

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. МЕТА: 2.500 НОВИХ ЧЛЕНІВ; ДОСІ ЗДОБУТО — 2.082 ДО ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ БРАКУЄ — 418 ЧЛЕНІВ. КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ! ВАША КОНВЕНЦІЙНА ПОВИННІСТЬ — ЩОНАЙМЕНШЕ 10 НОВИХ ЧЛЕНІВ!

Бразилійські газети вітають балетну групу „Українські козаки"

Прудентопіль, Бразилія. — В Куритибі й ін. містах виступає з успіхом балетна група „Українські козаки" під керівництвом Івана Купчика. Місцева преса добре оцінює їхні виступи. Балетна група вже показувала українські народні танці й сценки для студентів університету, в Театрі „Гваїра", в авдиторії Колеґії. Щоденник „Естадо до Парана" помістив фотознімку з її виступу. Але український тижневик у Бразилії „Праця" ч. 7/1970 р. зауважує, що танцюристи в народній ноші мають не українські шапки й капелюхи та деякі інші деталі одягу. Газета виступає за збереження стилевої української традиційної ноші.

Євгенія Зарицька виступить в Ню Йорку


Євгенія Зарицька

Відома у Західній Европі українська співачка Євгенія Зарицька у травні відвідає Америку і виступить 10-го травня з концертом в Ню Йорку.

Євгенія Зарицька студіювала у Львові, де закінчила Музичну Школу ім. Лисенка, Університет та Консерваторію, відділ співу і драматичного мистецтва. На міжнароднім конкурсі у Відні здобула грошову нагороду, яка уможливила їй виїзд на студії співу до Італії та розпочати кар'єру співачки. Протягом кількох літ вона виступала в різних ролях в Ля Скалі, в операх в Римі, Сан Карло в Неаполі, Венеції й інших містах. Рівночасно вона виступала як солістка в симфонічних концертах і давала власні рецитали.

З Італії Є. Зарицька переїхала до Англії, де дебютувала в Роял Опера Гавз Ковент Гарден в Лондоні і цим першим виступом здобула англійську публіку і критику.

Щоби влегшити собі виступи на фестивалях, концертах, рецитaлях і в операх у різних країнах Західньої Европи, співачка у 1952 році перенеслася до Парижу. Володіючи сімома мовами, вона співає по українськи, італійськи, англійськи, французьки, німецьки, польськи і російськи, виконуючи твори таких композиторів: Бах, Барвінський, Бетговен, Брамс, Бізе, Шопен, Чімароза, Гонеґер, Лисенко, Муссорґський Моцарт, Шуберт, Чайковський і багато інших. Наша співачка дістала високе признання критиків.

„Івнінґ Діспеч" Еднабурґ, пише: „В Цирульнику зі Севіллі" Є. Зарицька як Розіна виявила велике опановання кольоратурою, співаючи свої голосові акробатики легко і викінчено". А „Націонал Цайтунг" Базель, коментує: „Ми не можемо пригадати собі, щоб бачили або чули досконалішу Кармен. Чаруючий голос, темної краски з легкістю ужитий... Досконала чистота інтонації та надзвичайна музикальність".

Ми мали нагоду чути Євгенію Зарицьку в Ню Йорку в Тавн Голі, 25 жовтня 1958 року. Про цей концерт „Ню Йорк Таймс" писав: „Пані Зарицька виявилася захоплюючим виконавцем". А коментатор „Гералд Трібюн" оцінив цей виступ в цей спосіб: „Гарна жінка, великої інтеліґенції, що легко нав'язує зв'язок зі слухачами. Вона відзначається багатими і значними гарними тонами".

27-го квітня ц. р. Євгенія Зарицька успішно співала на симфонічнім Концерті в Женеві у Швайцарії.

10-го травня почуємо її на концерті в залі Українського Інституту, 2 Схід 79 вулиця, Ню Йорк.

О. Г.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВП. Д. І., Ню Йорк: Дякуємо за „Голос читача", але він відноситься до Вашого власного допису. Бракує тільки, щоб згадали на початку, що любите читати мудрі дописи і було б як з тим, що сам до себе говорив, бо любив собі поговорити з мудрим чоловіком.

ВП. В. З., Елмвуд Парк: Дякуємо за надіслану статтю про "Квітень в історії української державности". Стаття надрукована на циклостилі, отже насуває здогад, що її розіслано до інших редакцій. „Свобода" воліє не друкувати статейних матеріялів, що їх висилається порядком індівідуальної пресової служби до більше газет. Це тим більше, як на цю саму тему можна б писати багато оригінальних статтей.

ВП. Н. К., Ню Йорк: Використані в „Свободі" фотознімки із української демонстрації в Ню Йорку проти відмічування 100-річчя Леніна в ЮНЕСКО виконав і переслав нам п. Мирослав Яцусь з Ню Джерзі.

ВП. Л. К., Трентон: Дякуємо за інформацію з „Нешинел Реджістер". Це загально відомі справи. Радо використаємо при відповідній нагоді, бо події самі по собі заіснували з кінцем минулого року.

УККА, Ню Йорк-Філядельфія: Допис про збори Відділу УККА в Трентоні, без супровідного листа, без підпису, адреса на коверті з Ню Йорку, лист висланий з Філядельфії — так вислані матеріяли редакція мусить вважати за анонімові і їх не друкує, без уваги на їх зміст.

Прибуток із „Свяченого" в Бруклині-Північ зменшив заборгування парафіяльної школи

Бруклин-Північ, Н.Й. — В неділю 3-го травня о год. 2-ій по полудні відбулося „Свячене" у великій залі цілоденної парафіяльної школи. До столів засіли коло 300 парафіян. Всесвітліший о. парох Николай Вояковський поблагословив божі дари і просив присутніх, щоб почувалися як у великій родині на цій спільній гостині. Парафіяльний хор під проводом маестро Лева Рейнаровича відспівав кілька великодніх пісень, чим підніс святковий настрій присутніх. Три учениці Марта Подусовська, Ірця Данилів та Марія Щерба гарною мовою виголосили великодні вірші. Присутні щирими оплесками дякували хорові і декляматоркам за добре виконання програми. Отець парох щиро дякував всім тим, що причинилися до такого успішного влаштування цієї, вже традиційної в Північному Бруклині імпрези. Він дякував і всім присутнім, які так численно прибули на цю імпрезу, яка причиниться до зменшення заборгування будинку парохіяльної школи. Отець парох Н. Вояковський висловив надію, що спільними силами вдасться перемогти ті великі труднощі, що їх має ця школа.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 30-го квітня 1970 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча

МАМОЧКА, БАБУСЯ, СЕСТРА і ТЕТКА

бл. п. МАРІЯ ОЛІЙНИК

на 73-му році життя.

ПОХОРОН — в понеділок, 4-го травня 1970 року з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар Gates of Heaven.

Горем прибиті:

доньки: СОНЯ СЕМАНЮК з чоловіком ВАСИЛЕМ та з дітьми ЯРОЮ і ТАРАСОМ
ІРЕНА КЕРНИЦЬКА з дітьми ВОЛОДИМИРОЮ та МАРУСЕЮ
ТЕРЕСА в Україні
брат — РОМАН ГНОП з родиною
та ближча і дальша Рідня тут і в Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що ненадійно 1-го травня 1970 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча

МАМА, ТЕЩА і БАБУНЯ

бл. п. ЕВДОКІЯ СІРЕНКО

на 83-му році життя, в Пассейку, Н. Дж.

ПАРАСТАС в неділю, 3-го травня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні McNerney & Burnadz, 371 Lake View Avenue, Clifton, N.J.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ і ПОХОРОНИ — в понеділок, 4-го травня 1970 р. в церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж., а відтак на цвинтар св. Андрія.

Прибиті горем:

НІНА — донька
д-р МИРОСЛАВ БИХ — зять
ЛЯРИСА — внучка
БОРИС — внук

Ділимося сумною вісткою, що 29-го квітня 1970 р. відійшов у Вічність у Піттсбурґу, Па., по довгій і тяжкій недузі на 82-му році життя наш Найдорожчий

ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п. СТЕФАН ХРОБАК

Покійний був довголітнім мешканцем м. Перемишля, Західня Україна та ветераном Українських Визвольних Змагань.

ПОХОРОН відбувся 2-го травня 1970 р. з похоронного заведення Т. Купсак до української Католицької Церкви св. Юра, Північний Піттсбурґ, на парафіяльний цвинтар.

Горем прибиті:

донька МАРІЯ
зять СИДІР ТИМЯК
внуки: РОМАН, ЛІДА і АДРІЯННА
і дальша Родина

Виставка деревориттів Я. Гніздовського у стейтовому коледжі в Ню Полц, Н. Й.



Голова УСК-у при стейтовому коледжі в Ню Полц, Н. Й., панна Аніта Билов та дорадник Клюбу проф. В. Бакум при головній шафі виставки деревориттів Я. Гніздовського.

Заходом Українського Студентського Клюбу при стейтовому коледжі в Ню Полц, Н. Й., влаштовано виставку деревориттів Якова Гніздовського, від 5-го до 24-го березня ц. р. В часі виставки, дня 16-го березня, мистець виголосив слово про естетику своєї творчости, про проблеми мистця-графіка та про свою техніку. Також, він відбив друк з твору „Кіт", який подарував бібліотеці цього коледжу. Понад 100 осіб, студентів і викладачів виповнили просторе Юойс головної бібліотеки, де і виставлені були 40 деревориттів. Вони живо реагували на доповідь мистця, ставлячи багато різноманітних питань та завваг.

Як і попередніми виставками приготовленими цим УСК-ом, зацікавлення виставкою виявилось особливо велике, про що свідчить факт, що багато студентів дякували УСК-ві та його дорадникові за „уможливлення їм побачити таку чудову творчість і познайомитись із самим мистцем".

О. Б.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Рома Фаріон — визначна учениця Українського Музичного Інституту відділу у Клівленді, Огайо, кляси п. Ірини Винницької, дасть в неділю, 10 травня 1970 р о год 7-ій веч. в залі малого театру гайскул на Пармі свій дипломовий концерт.



Рома Фаріон

Від дитинства була ученицею п. І. Винницької і своїми здібностями та послідовною працьовитістю досягнула найвищого ступня оцінок — визначного. У грудні 1969 року закінчила УМІ дипломом перед комісією, очоленою директором Централі п. Дарією Каранович.

Рома не тільки визначна в УМІ, вона теж перша учениця в своїй школі, яку цього року закінчує. Є фіналістом Нешенел Мерітсколаршіп і втягнено до „Гу із гу" для середньошкільників. Активна пластунка розвідчиця. Два роки тому закінчила школу українознавства. Є теж членом 102-го відділу УНСоюзу.

Програма її реситалю складається з творів Баха, Бетговена, Моцарта, Шуберта і Шопена, та творів сучасних українських композиторів Барвінського, Коломийця і Савицького. УМІ сподівається, що українська громада Клівленду вщерть виповнить залю концерту і тим виявить заінтересування осягами молодої генерації, про що так багато пишеться і говориться.

Щоб підготовити програму і відважитися на самостійний концерт, — на це треба років впертої відданої праці, і тому молоденькій п. Ромі належиться признання і ґратуляції.

ЗУАДК ПЛЯНУЄ БУДОВУ ДВОХ ШКІЛ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

РЕ, який виставив був д-рові Ґаланові, як членові Дирекції КАРЕ, відповідне уповноваження. Найбільш позитивний характер тієї наради потвердив згодом також американський амбасадор в Беоґраді Віллям Ліонгарт.

Перед своїм від'їздом з Юґославії д-р В. Ґалан перевів ще довшу розмову з арх. Гавриїлом Букатком, який поінформував його про стан відбудови церков.

ЗУАДК переслав 535 скринь з одягом

Докладний і вичерпний звіт допомогової акції жертвам землетрусу в Юґославії одягом склав дир. Маріян Коць, який був уповноважений вести цю акцію з центрального висилкового пункту в Джерзі Сіти, якому він, до речі, віддав до розпорядження приміщення у власному будинку. Початкова стадія тієї акції була надзвичайно важка, бо для сортування і пакування речей та відставлювання до порту в Брукліні не було людей і левину частину праці, також фізичної, виконував сам звітодавець. Згодом притягнено до допомоги шкільних дітей з Джерзі Сіти та знайшлись люди з гуманітарними прикметами з Нюарку, Байону й інших сумежних місцевостей. Перший транспорт охоплював 170 великих картонів-скринь, другий 342, третій 10, крім того вислано 12 скринь медикаментів. Кожна скриня важила 350 до 500 фунтів. До 19 травня має бути доставлений ще один транспорт одягів, для якого є вже запакованих к. 250 скринь. Дізнавшись про характер і ціль цієї акції одна американська фірма дарувала кругло 1.500 великих картонів, інша дала безплатно вантажне авто на транспорт, в акцію включилися теж жидівські лікарі з Ню Джерзі, які дарували 2 скрині ліків. Одяги все ще приходять, але цю одягову акцію треба закінчити впродовж найближчих тижнів, прийнявши ще ті одягові посилки, що їх приготовили вже різні організації й особи.

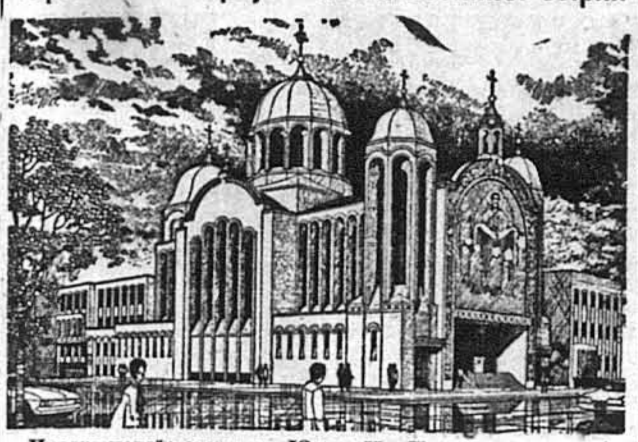
Екзекутивний директор О. Тарнавський склав докладний фінансовий звіт, ствердивши передусім, що за мінімальні кошти, бо за перших висланих до Мюнхену 150.00 дол. пані інж. Оксана Дучемінська зробила дві подорожі до Юґославії з доручення ЗУАДК і склала першорядне, вичерпне й прозоре звідомлення про стан українства в Юґославії та зокрема на навіщеному землетрусом терені; воно було друковане у „Свободі". На допомогову акцію в Юґославії видано дотепер, включно з видатками, передбаченими на найближчу майбутність, кругло 10,000 дол.; списки всіх пожертв від організацій та окремих осіб будуть докладно проголошені. На жаль, деякі організації, які підписались під першим спільним великим закликом 3-го лютого ц.р. дотепер не прислали ані сотика. Також цьогорічна Коляда дала менше, як в кількох останніх роках, бо тільки кругло 4,000 дол.

В запитах і дискусії обмірковано з різних поглядів потребу і доцільність будь-якої дальшої допомоги потерпілим від землетрусу, зокрема будування двох шкіл та влаштування дитячого табору й збудування освітньо-культурного центру. З'ясовано, що коли ЗУАДК поставить будинки, то держава дасть туди вчителів. Стверджено, що зголосились вже три українські інженери, які готові поїхати туди на власний кошт та, з уповаженням від ЗУАДК, увійти в контакт з тамошніми державними центральними і місцевими властями. Поки не сконкретизовано цієї справи і вона цілком не дозріє — недоцільно виїздити туди студентам, які виявили готовість помогти в будуванні будинків. Зате Рада Директорів вислухала уважно приявного голову Студентської Громади у Філядельфії Миколу Куліша, який свого часу зладив був документальний і репортажно цікавий фільм „Українці у Філядельфії" та який зголосив готовість поїхати від ЗУАДК до Юґославії і за згодою тамошніх властей зробити фільм „Українці у Юґославії". Він запропонував дати власну апаратуру і зробити такий фільм впродовж 4-ох тижнів за мінімальний зворот коштів. В дискусії виявлено, що два філядельфійські Хори дали за своєю ініціятивою концерт, якого чистий дохід на акцію ЗУАДК-у в Юґославії становив 660.00 дол. На засідання Ради Директорів голова Союзу Українок пані інж. Стефанія Пушкар принесла чек на 500.00 дол. В дискусії всі погодились, що акція допомоги потерпілим в Юґославії може бути тільки короткотривалою та з її закінченням увага ЗУАДКомітету мусить звернутися на ті цілі в інших країнах Европи й Америки, де існує величезне поле харитативної діяльности. Всі звітодавці і дискутанти підкреслювали суто харитативний характер допомоги для потерпілих від землетрусу.

У висновках — прийнято до відома всі звіти. Висловлено подяку всім тим, які заслужилися в дотеперішній акції, зокрема гол. предсідникові УНСоюзу П. Лисогорові, дир. В. Ґаланові, дир. М. Коцеві й д-рові А. Біликові. Висловлено бажання, щоб дир. М. Коць далі цікавився акцією. Рішено закінчити збірку одягів до 30 червня ц. р. Затверджено пропозицію збудувати шкільні будинки для двоклясівок у селах Девятина і Лішня та з'ясувати подробиці можливости збудування освітньо-культурного осередку в Прняворі. Всі ці речі перевірить ще інж. Оксана Дучемінська, яка вже урядує в Баня Луці. Прийнято резолюцію, в якій Рада Директорів гаряче закликає українське жертвенне громадянство скласти впродовж найближчих двох-трьох місяців суму найменше 50.000 дол., потрібну на доведення до кінця цієї допомогової акції, яка вдячними літерами запише ім'я ЗУАДК-ту, як репрезентанта американських українців, в серцях братів в Юґославії.

У нарадах, що тривали 4 години, брали участь: д-р В. Ґалан, д-р А. Білик, Оксана Ґенґало, П. Дорожинський, І. Кедрин, М. Коць, М. Куліш, І .Поритко, Стефанія Пушкар, д-р І. Скальчук, д-р П. Стерчо і О. Тарнавський.

Півмільйона долярів на будову церкви св. Юра в Ню Йорку — мета весняної збірки



Проєкт нової церкви св. Юра в Ню Йорку у виконанні архітекта інж. Аполлінарія Осадци

Ню Йорк. — 21-го квітня, відбулася тут чергова нарада Комітету Побудови Церкви св. Юра в Ню Йорку, яка однодушно схвалила оживити збіркову акцію на фонд будови нової церкви парохії св. Юра в Мангеттені, і ще до початку вакацій довести його до круглого півмільйона долярів.

Нараду відкрив молитвою о. ігумен Юліян Катрій, а проводив нею голова Комітету адв. Роман Гуглевич; секретарював мґр Іван Базарко. Основою наради було справоздання з праці, яке склав голова, звіт із збірки референта збірки Степана Чуми й справоздання з фінансів Комітету, яке дуже докладно подав о. Катрій.

Збірку на церковний фонд розпочато в жовтні 1969 року й під цю пору вона досягла суми 369,179.48 дол. Вона була б куди більшою, якби в міжчасі не було декілька виїмкової ваги збірок, зокрема збірки на допомогу братам-українцям в Юґославії. Також все ще є замало збірщиків, які відвідують парохіян і збирають від них пожертви та декларації на церковний фонд. До вищеподаної суми, яка обіймає тільки готівкові пожертви, можна дочислити суму $75,066.60, яку задекляровано, але ще не вплачено до фонду. Ця сума піднесла б висоту фонду да 445,000.00 долярів.

Після основної дискусії над звітами обдумувано дальший хід збірки, щоб виконати ранішу ухвалу, яка зобов'язувала Комітет, утворений на весні минулого року, до 3-ох років подбати про зібрання 75% суми, потрібної на будову церкви та домів для Отців і Сестер. Приклад з дуже успішною збіркою на школу св. Юра дає підставу думати й сподіватися, що й ця збірка буде завершена з повним успіхом в плянованому часі. Між подрібними плянами схвалено звернутися з окремим апелем до центральних і місцевих організацій, щоб всі вони, без ніякого винятку, склали прикладні пожертви на свою парохіяльну церкву, не відкладаючи цього на пізніше. Приклад установ, які складаються з парохіян, матиме рішальне значення на жертвенність одиниць і родин. Для цієї цілі створено окремий реферат для установ, і його керівництво віддано членові Комітету п. Євстахієві Манацькому, який має своє бюро в приміщенні „Самопомочі".

Зокрема основно розглянено справу льокати зібраних фондів на найкращий відсоток, зберігаючи при цьому їх стовідсоткову безпеку. Рішено кооптувати до Комітету відомого фінансового діяча молодшого покоління й дослідника фінансових конюнктур д-ра Богдана Кекіша, та перевести, з рамени Комітету, контролю дотеперішньої збірки й льокати зібраних фондів, чим відатиме скарбник Комітету, дир. Іван Винник.

Приявні члени Комітету, а саме, крім вище названих, радн. Богдан Ластавецький, пані Катерина Пелешок і Дарія Комаринська, Тарас Шумилович, Іван Виноградник, Євстахій Манацький і Ярослав Падох, виявили якнайбільше зацікавлення справами збірки й погодилися оживити свою працю для Комітету, а зокрема стати збірщиками пожертв. Запляновано відбути нараду з громадськими організаціями ще перед вакаціями та широку громадську нараду з початком осени. Діловість нарад і готовість усіх членів Комітету оживити збірку фондів та вложити в неї свій труд й час, кажуть сподіватися, що скромна ціль: зібрати до вакацій півмільйона долярів готівки на будову церкви — зовсім реальна. З великим признанням підмічено, що УНСоюз та редакція „Свободи" погодилися віддати для справи побудови цієї репрезентаційної церкви в Ню Йорку відповідне місце на сторінках газети, включно до окремого додатку, присвяченого плянам церкви та її побудови.

Ярослав Падох

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ҐАРБОВСЬКА, членка УНС Відд. 402 Т-ва Т. Шевченка в Торонті, Канада, померла 8 березня 1970 року на 50 р. ж. Нар. в с. Берлин, пов. Броди, Україна і стала членкою УНС в 1970 р. Полишила в смутку мужа Павла та дочку Ярославу. Похорон відбувся 12 березня 1970 р. на цвинтарі Проспект в Торонті, Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
Е. Бурій, секр.

СВЯТОСЛАВ І. ЯЦУШКО, член УНС Відд. 293 Б-ва св. о. Миколая в Брукліні, Н. Й., помер 15-го березня 1970 р. на 45 р. ж. Нар. в Варадка, Чехословаччина, і став членом УНС 1965 р. Залишив у смутку дружину Марту, сина Ігора, матір, сестру і брата з родинами та родину в Україні. Похорон відбувся 19-го березня 1970 р. на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Демидчук, секр.

ІЛЛЯ КЛОЗНИК, член УНС Відд. 325 Т-ва Запор. Січ в Брукліні, Н. Й., помер 3-го квітня 1970 р. на 58-му р. ж. Нар. в Брукліні, Н. Й. і став членом УНС в 1961 р. Полишив у смутку братів: Волтера, Антона, Чарла і Франка. Похорон відбувся 6-го квітня 1970 р. на цвинтарі Кальварія у Вудсайд, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Цюпа, секр.

Д-р НАТАЛІЯ ГАЩУК, членка УНС Відд. 423 Т-ва Є. Коновальця в Чикаґо, Ілл., померла на 71 р. ж. Нар. в селі Нанчівка, пов. Старий Самбір, Україна. Полишила в смутку ближчу і дальшу родину Похорон відбувся 4 квітня 1970 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Буртняк, секр.

NICHOLAS BILAK, член УНСоюзу Відд. 374 Т-ва М. Грушевського в Рослиндейл, Масс., помер 16-го березня 1970 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Микулинцях, Україна, став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку Анну Біляк. Похорон відбувся 20-го березня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Бостоні, Массачусетс.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Федорів, секр.

МИКОЛА КУЗИК, член УНСоюзу Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаґо, Ілл., помер 9 квітня 1970 р. на 64 р. ж. Нар. в с. Попільники, пов. Снятин, Україна і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Тетяну і доньку Анну. Похорон відбувся 11-го квітня 1970 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ОСИП РАБА, член УНС Відділ 310 Т-ва Дністер в Брукліні, Н. Й., помер 2 квітня 1970 р. на 66 р. ж. Нар. в с. Різдвяни, пов. Теребовля, Україна, став членом УНС в 1938 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина і 2 внуки. Похорон відбувся 4 квітня 1970 р. на цвинтар св. Чарла у Фармiндейл, Л. Ай., Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Долгун, секр.

АННА ДОДУКА, членка УНСоюзу Відд. 423 Т-ва Є. Коновальця в Чикаґо, Ілл., померла 11 березня 1970 р. на 64 р. ж. Нар. в с. Дядьківці, пов. Коломия, Україна, стала членкою УНС в 1951 р. Полишила в смутку племінницю Марію з мужем і родиною. Похорон відбувся 14 березня 1970 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Буртняк, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6359. Тарзан приборкує Наомі



Я сказав — вернися, сестро Наомі!
Хай не буде непорозуміння — це моя відповідальність! Коли я тобі сказав триматися здалека від тих заражених дунів, то маєш слухати мене!